

ЯНЧИШИН Анатолій

Хмельницький національний університет

<https://orcid.org/0000-0002-6821-2152>yanchyshynA@khnmu.edu.ua**МЕТОДИ ТА ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)**

Стаття присвячена вивченню методів та прийомів формування мовної компетенції майбутніх фахівців у процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням. Зазначено, що ефективна комунікація є ключовим елементом професійної діяльності, а володіння мовною культурою забезпечує успішну взаємодію та конкурентоспроможність спеціалістів на ринку праці. Проведений аналіз літературних джерел, що дозволяє виокремити різні підходи до визначення поняття «комунікативна компетентність» у науковому дискурсі.

Особливу увагу приділено освітнім методам і прийомам, які сприяють розвитку мовної компетенції студентів, зокрема комунікативному методу, методу ситуативного моделювання, проєктному навчанню, інтерактивним технологіям, лінгвостилістичному аналізу текстів, кейс-методу та цифровим технологіям. Окремо розглянуто вправи для різних спеціальностей, що сприяють практичному застосуванню мовних знань у професійній діяльності. Визначено, що використання цих методів дозволяє формувати не лише мовні, а й комунікативні навички студентів, що є запорукою їхньої ефективної професійної реалізації.

Ключові слова: мовна компетенція, комунікативна компетентність, українська мова за професійним спрямуванням, методи навчання, професійна комунікація, інтерактивні технології, ситуативне моделювання, мовна культура.

[https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1\(1\).92](https://doi.org/10.31891/pcs.2025.1(1).92)**1. ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ**

Мовна культура є невід'ємною складовою професійної діяльності, оскільки якісна комунікація сприяє ефективній взаємодії, вирішенню конфліктів і досягненню професійних цілей. У сучасному глобалізованому суспільстві, де професійні контакти та комунікація відбуваються як у національному, так і міжнародному контекстах, особливо важливим є вміння правильно висловлювати свої думки, чітко і зрозуміло формулювати ідеї та використовувати фахову термінологію відповідно до норм сучасної української літературної мови.

Для здобувачів вищої освіти (ЗВО) особливо важливо оволодіти етичними та стилістичними нормами ділового спілкування, адже їх майбутня кар'єра часто залежить від грамотності та комунікативної компетентності. Таким чином, розгляд методів та прийомів формування мовної компетенції студентів набуває особливої актуальності в умовах сучасного освітнього процесу.

2. АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПУБЛІКАЦІЙ

Вивчення комунікативної компетентності з погляду лінгвістики присвятили свої напрацювання: Л. Бабай, Н. Бабич, І. Бех, Н. Бібік, М. Вашуленко, Т. Ганнічевська, І. Голубовська, А. Капська, А. Кузьмінський, А. Коваль, О. Локшина, В. Луговий, Л. Мацько, Г. Онуфрієнко, В. Підгурська, В. Саражинська, І. Чеботарьова, Л. Шевченко. Варто зазначити, що поняття «комунікативна компетенція» є багатограним явищем, які включають значну кількість аспектів, саме тому дане питання вивчають й інші дотичні науки. Зокрема, з погляду психології значну кількість праць присвятили: Л. Виготський, О. Лурія, О. Максимова, І. Синиця; психолінгвістичний напрям характеризується напрацюваннями: О. Артемової, Н. Борисової, О. Шахнарович; розвідки з педагогіки, це роботи: І. Гуменної, О. Добротвора, Н. Орланової; лінгводидактика представлена доробками: І. Богуш, Л. Крилова, В. Мельничайко, С. Чернова та ін.

3. ВИДІЛЕННЯ НЕВИРШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ

ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАВЧЕНА СТАТТЯ

Аналіз досліджень, присвячених проблемі компетентнісного підходу, свідчить про відсутність єдиного трактування термінів «компетенція» та «компетентність» у сучасній науці. У науковій літературі сформувалися два підходи до їхнього розуміння. Ця ситуація зумовлена тим, що в англійській мові слово *competence*, вперше використане дослідником Джоном Равеном, може вживатися як у формі однини, так і множини. Це спричинило його подвійний переклад – як «компетентність» і «компетенція». Представники першого підходу (В. Болотов, М. Рижаков, В. Серіков та ін.) не розмежовують ці поняття, акцентуючи увагу на їхній практичній спрямованості. Прихильники другого підходу (О. Мутовська, А. Хуторський, С. Шишов та ін.) розглядають компетентність як первинну категорію та чітко відмежовують її від компетенції [5].

Отже, комунікативна компетентність – це система внутрішніх ресурсів, необхідних для побудови ефективної комунікації в певному колі ситуацій міжособистісної взаємодії [3].

Л. Коваль-Барабаш зазначає, що комунікативна компетентність вивчається досить глобально і включає в себе особистісний аспект, тобто, звертає увагу на здатність встановлювати і підтримувати певні види контактів з іншими людьми, що вимагає сукупності вмінь і навичок, які реалізують ефективне спілкування. У навчально-методичному посібнику «Включення дітей з особливими потребами у соціальне середовище: особливості формування комунікації та подолання поведінкових розладів» автори звертають увагу на складові комунікативної компетентності, зокрема, до них зараховують: орієнтування у різних ситуаціях комунікування, спроможність ефективно взаємодіяти з оточенням, адекватна орієнтація людини в самій собі, готовність і вміння будувати контакт з людьми, знання, вміння і навички конструктивного спілкування, внутрішні ресурси, необхідні для побудови комунікативної дії [1].

Варто зазначити, що заняття з української мови (за професійним спрямуванням) є оптимальним середовищем для розвитку всіх цих аспектів. Саме тут здобувачі вищої освіти

мають змогу не лише вдосконалювати знання й відчуття мови в її різних проявах, а й органічно інтегрувати вживання професійної термінології у мовну практику. Крім того, в процесі вивчення української мови відбувається формування і розвиток ораторських навичок, що є ключовим аспектом успішної професійної діяльності. Завдяки такій комплексній підготовці майбутні фахівці здобувають високий рівень комунікативної компетентності, яка забезпечує ефективність їхньої роботи та конкурентоспроможність на ринку праці.

4. ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Мета дослідження полягає у аналізі та обґрунтуванні ефективних методів формування мовної компетентності у процесі вивчення української мови (за професійним спрямуванням) з урахуванням фахових потреб у таких галузях освіти, як: «Освіта (спеціальності: «Середня освіта (Технології)», «Середня освіта (Інформатика)», «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)», «Середня освіта (Фізична культура)»); «Фізична культура і спорт»; «Професійна освіта (Транспорт)»; «Природничі науки, математика та статистика» (спеціальність «Екологія»); «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» (спеціальності «Соціальна робота та консультування», «Терапія та реабілітація (за спеціалізаціями)»); «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» (спеціальність «Декоративне мистецтво та ремесла»), а також визначення перспективних напрямів удосконалення цього процесу.

Мета передбачає виконання таких завдань:

1. Проаналізувати теоретичні засади формування мовної компетенції здобувачів вищої освіти в контексті професійної підготовки.

2. Окреслити сучасні підходи, методи та технології навчання, що сприяють розвитку професійного мовлення студентів.

3. Дослідити інтеграцію мовної підготовки з фаховими дисциплінами.

4. Визначити ефективність цифрових технологій та інноваційних методик у формуванні професійного мовлення.

5. Обґрунтувати перспективні напрями вдосконалення мовної підготовки здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті.

5. ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБҐРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

М. Орап зазначає, що перетворення мовної системи особистості на індивідуальний спосіб формування думок у результаті дає мовленнєву компетентність [2]. У подальшому варто зазначити, що мовленнєва діяльність є похідне поняття від «мовлення» та визначається як цілеспрямований процес створення та сприйняття висловлювань, забезпечених мовними засобами в процесі комунікативної взаємодії [4].

Отже, формуючи й удосконалюючи фахову комунікативно-мовленнєву компетентність студентів, потрібно зважати на доцільність використання в освітньому процесі комунікативного методу навчання, який забезпечує високу якість і розвиток мовленнєвих умінь здобувачів освіти. А основним прийомом комунікативного методу є моделювання тих ситуацій, які можуть бути ключовими в майбутній професійній реалізації особистості будь-якої професії [4].

Формування мовної компетенції здобувачів вищої освіти здійснюється крізь призму навчальних методів і прийомів, які спрямовані на розвиток навичок професійного спілкування та мовної грамотності. До основних методів та прийомів реалізації мовної компетентності студентів різних освітніх галузей ми зараховуємо: *комунікативний метод* – дає можливість зацентувати увагу як на мовознавчих аспектах, так і на специфіці власне фахової термінології; *метод ситуативного моделювання* – передбачає провокування певних навчальних ситуацій, які наближені до реальних умов професійної діяльності, що допомагає здобувачам освіти застосовувати мовні знання на практиці невимушено та реалістично; *метод проєктного навчання* – спрямований на виконання студентами комплексних завдань (проєктів), які потребують застосування мовних знань для аналізу та розв'язання конкретних професійних проблем; *інтерактивні методи навчання* – зосереджені на роботі в групах, тобто, обговорення, дискусії, дебати, які, сприяють активному залученню здобувачів освіти до навчального процесу, виховують почуття стриманості,

роботи в команді, та вдосконаленню їхніх ораторських навичок; *лінгвостилістичний аналіз текстів* – спрямований оволодіти навичками правильного використання стилістичних засобів у професійному мовленні, що є важливим для їхньої майбутньої діяльності (чітко та вправно сприймати й реагувати на помилки у документації, зважаючи на специфіку саме їхньої діяльності як фахівця); *метод кейс-стаді (case-study)* – передбачає аналіз реальних чи змодельованих професійних ситуацій, що розвиває вміння аргументовано висловлювати думку, використовувати фахову термінологію та застосовувати мовні конструкції у відповідному контексті; *застосування цифрових технологій* – використання онлайн-платформ, мовних тренажерів, інтерактивних тестів і мультимедійних матеріалів дозволяє урізноманітнити навчальний процес і зробити його більш ефективним.

Викладач може розвивати мовну культуру студентів через систематичну практику етичних та стилістичних норм у межах їхньої професійної діяльності. Для цього варто використовувати інтегровані вправи, що поєднують мовленнєву компетентність із фаховими навичками. До прикладу, пропонуємо такі вправи відповідно до певних спеціальностей, що забезпечує Хмельницький національний університет:

«Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»:

1. «Жива або нежива?». Студентам представлено список лексем (наприклад, «мікроорганізм», «вірус», «клітина», «сонячне світло», «мінерал», «рослина»). Завдання – розподілити їх на живі та неживі об'єкти, виправляючи можливі граматичні помилки (наприклад, неправильне узгодження роду або числа). Вправи такого типу спрямовані на удосконалення вмінь та навичок із орфографії, розвитку логічного мислення та класифікації понять.

2. «Правильний діагноз». Студентам дається уривок медичного тексту, в якому є пунктуаційні помилки. Вони повинні їх виправити, щоб текст став зрозумілим і точним. Завдання спрямоване на розвиток пунктуаційних навичок, логіку викладу матеріалу, професійну грамотність.

3. «Латинська фонетика». Дано список латинських термінів (наприклад, «homo

sapiens», «*musculus biceps*»), які потрібно записати власне українською мовою та правильно вимовити, дотримуючись наголосів. Такі вправи спрямовані на вивчення фонетики, орфоепії, правильну артикуляцію медичних термінів.

«Середня освіта (Технології). (Інформатика)»:

1. *«Кодування слів»*. Відновити текст, записаний у двійковому коді (наприклад, «01000001 01101110 01100001» → «Ана»). Розвиває логічне мислення, уважність до написання.

2. *«Граматичний код»*. Виявити граматичні помилки в коментарях до програмного коду та виправити їх. Вправи такого типу сприяють вивченню граматики, точність у формулюванні висновків.

3. *«Інструкція для робота»*. Скласти покрокову інструкцію для роботи алгоритму, дотримуючись чіткого логічного викладу. Такі завдання формують структуроване мислення, точність мовлення та дотримання норм сучасної української літературної мови.

«Середня освіта (Фізична культура)»:

1. *«Спортивні фразеологізми»*. Студентам надається список фразеологізмів, пов'язаних зі спортом (наприклад, «тримати удар», «грати першу скрипку»). Вони повинні пояснити їх значення та скласти речення з ними. Завдання такого типу сприяють вивченню стилістики, знання фразеології та розвивають креативне мислення.

2. *«Граматичний біг»*. Дано текст про тренування спортсменів, у якому пропущені дієслова. Завдання – вставити правильні форми дієслів, узгодивши їх за видом, часом і родом. Вправи спрямовані на вивчення граматики, правильності побудови речень, логіки викладу матеріалу.

3. *«Публічний виступ тренера»*. Написати мотиваційну промову для спортсменів перед змаганнями, дотримуючись правильного стилю – розвиває: стилістику, навички ораторського мистецтва, навички аргументації.

«Професійна освіта (Транспорт)»:

1. *«Діагностика несправностей»*. Здобувачі вищої освіти у парах моделюють ситуацію, де один описує несправність автомобіля, а інший діагностує проблему, використовуючи професійну термінологію.

Такі вправи розвивають уміння точно формулювати технічні описи, комунікацію у сфері ремонту, вживаючи мову точно, стисло, оперуючи певними професіоналізмами.

2. *«Технічний опис запчастини»*. Кожен студент отримує деталь автомобіля і повинен скласти її докладний технічний опис. У здобувачів освіти розвивається точність викладу, професійну термінологію, стиль мовлення.

3. *«Тестування клієнта»*. Студент розробляє питання для клієнта, щоб з'ясувати всі подробиці несправності. Такі вправи формують уміння правильно ставити запитання та швидко та вправно аналізувати.

«Фізична культура і спорт»

1. *«Спортивна термінологія»*. Дано текст із неправильним вживанням спортивних термінів. Здобувач освіти повинен знайти та виправити помилки. Вправи такого типу спрямовані на формування знань з граматики, лексикології.

2. *«Інструкція тренера»*. Написати покрокову інструкцію для виконання вправи, використовуючи чіткі команди. Такі завдання розвивають точність мовлення, логіку викладу матеріалу.

3. *«Мовний марафон»*. Потрібно прочитати текст із правильною інтонацією та наголосами. Вправи такого типу можна використовувати під час вивчення фонетики, оскільки сприяє формуванню дикції, правильної вимови.

«Соціальна робота та консультування»:

1. *«Робота з документами»*. Подано офіційний документ (заява, звіт), у якому є пунктуаційні помилки. Здобувачі освіти мають їх виправити, щоб текст відповідав нормам ділового мовлення. Вправи такого типу розвивають відчуття норм пунктуації, стилістики, навички роботи з документами.

2. *«Рефлексія клієнта»*. Здобувачі освіти отримують текстовий опис ситуації клієнта та повинні написати відгук на цю ситуацію в нейтральному, підтримувальному стилі. Завдання спрямовані на розвиток стилістичних норм та навичок аналізу тексту, правильне висловлення думок.

3. *«Мотиваційна промова»*. Написати промову для підтримки клієнта, яка міститиме мотивуючі слова, слова підтримки та підкреслення сильних сторін людини. Вправи такого типу формують навички

риторики, логіку викладу та емпатію в комунікації.

«Терапія та реабілітація (за спеціалізаціями):»

«Ерготерапія»:

1. *«Консультація ерготерапевта»*. Один студент грає роль ерготерапевта, інший – пацієнта з певними обмеженнями. Завдання – провести повноцінну консультацію, пояснити необхідні вправи та дати рекомендації, використовуючи професійну термінологію. Застосування таких вправ сприяє практичному застосуванню термінології, навичкам професійного спілкування, розвиває емпатію та професійну етику й удосконалює дотримання стилістичних норм офіційно-ділового мовлення.

2. *«Презентація сучасних методів реабілітації»* – студенти досліджують новітні методики реабілітації та готують презентацію з використанням науково-популярного стилю, що допомагає розвивати академічне письмо.

3. *«Переклад фахового тексту»*. Студенти отримують уривок з наукової або професійної літератури з неточностями, іноземними лексемами та повинні виконати його переклад українською з дотриманням термінологічної точності. Вправи такого типу розвивають вміння правильно добирати відповідники термінів, точність передачі змісту, здатність аналізувати мовні структури.

«Фізична терапія та реабілітація»:

1. *«Заповнення картки пацієнта»*. Запропоновано приклад історії хвороби пацієнта, у якому є пунктуаційні помилки. Завдання – виправити їх і зробити текст зрозумілим та структурованим. Зазвичай здобувачі освіти розвивають навички пунктуації, точність викладу матеріалу, вміння працювати з медичною документацією.

2. *«Лист подяки лікарю»*. Написати офіційний лист подяки лікарю від імені пацієнта, використовуючи правильний стиль ділового листування. Сприяє вмінням розвитку стилістики, культури мовлення, офіційного стилю.

3. *«Опис процедури»*. Потрібно покроковий опис реабілітаційної процедури (наприклад, масаж або кінезіотерапія), використовуючи точну термінологію та

правильну структуру речень. Розвиває вміння організації тексту, навичок формулювання інструкцій.

«Декоративне мистецтво та ремесла»:

1. *«Арт-дебати: класика vs. сучасність»*. Здобувачі вищої освіти діляться на групи, кожна з яких захищає позицію щодо актуальності класичних чи сучасних художніх підходів. Обговорення має базуватись на аналізі прикладів, використанні спеціалізованої термінології та аргументованій оцінці. Дана вправа спрямована на розвиток критичного мислення, вміння чітко викладати думки з використанням правильного правопису та стилістики, проте, крізь призму розуміння та вільного орієнтування у процесі мистецького напряму.

2. *«Мистецький редактор»*. Студентам пропонують текстовий опис мистецького твору, який містить навмисні стилістичні та правописні помилки. У свою чергу здобувачі освіти мають виправити текст, пояснюючи свої рішення. Вправа дає можливість вивчити норм літературної мови, звертаючи увагу до деталей, вміння редагувати та покращувати художній текст власне свого освітнього напряму.

3. *«Переклади мистецтва»*. На основі складного або надмірно академічного опису художнього твору, виробу студенти створюють адаптований варіант, зрозумілий широкій аудиторії. Така вправа розвиває вміння працювати зі стилем, адаптувати мову під цільову аудиторію, формує комунікативні навички;

«Екологія»:

1. *«Екологічні дебати»*. Здобувачі освіти поділяться на дві групи: «Прихильники промислового розвитку» та «Прихильники збереження довкілля». Завдання – аргументовано відстояти свою позицію, використовуючи екологічну термінологію. За рахунок цієї вправи у студентів формується уміння вести дискусію, аргументувати думку, застосовувати професійну лексику.

2. *«Аналіз екологічного звіту»*. Викладач надає уривки екологічних звітів чи статей, а студенти аналізують їх, виявляють основні проблеми, пропонують рішення, презентують висновки. Дана вправа розвиває критичне мислення, аналітичні здібності, розуміння наукової термінології.

3. «Громадські слухання з екологічної проблеми». Студентам розподіляються ролі (екологи, бізнесмени, представники влади, громадські активісти), і вони аргументовано відстоюють свої позиції, що сприяє розвитку критичного мислення та ораторських здібностей.

6. ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМКУ

Формування мовної компетенції майбутніх фахівців у процесі вивчення української мови за професійним спрямуванням є важливим завданням сучасної освіти. Застосування комунікативних, контекстних і проектних методів, а також інтерактивних прийомів сприяє підвищенню рівня володіння мовою, розвитку аналітичного мислення та

підготовці здобувачів освіти до професійної діяльності.

Перспективи подальших розвідок полягають у вдосконаленні методичних підходів до навчання професійного мовлення з урахуванням цифрових технологій, інтеграції мовної підготовки з фаховими дисциплінами та розробці адаптивних навчальних програм для різних спеціальностей. Важливим напрямком є впровадження штучного інтелекту та гейміфікованих платформ для персоналізованого навчання, що сприятиме підвищенню мотивації здобувачів освіти. Дослідження міжпредметних зв'язків, розробка інтерактивних матеріалів та застосування змішаних форм навчання дозволять ефективніше формувати мовну компетентність і адаптувати освітній процес до сучасних професійних викликів.

Література

1. Компанець Н.М., Коваль-Бардаш Л. В Включення дітей з особливими потребами у соціальне середовище: особливості формування комунікації та подолання поведінкових розладів». Навчально-методичний посібник. Київ. 137 с.
2. Орап М. О. Мовленнєва компетентність і мовленнєва діяльність сучасної молоді. Освіта регіону. Політологія. Психологія. Комунікації. 2010. № 1. С. 84–88.
3. Складові комунікативної компетентності педагога. Видавнича група «Основа». <https://osnova.com.ua/skladovi-komunikativnoi-kompetentnosti-pedagoga/?srsltid=AfmBOorGI5NyXLR1Tiu79IWxJGSCcES3neEtNcC3AwRx2HxQHDGso7vg>. (дата звернення: 15.01.2025).
4. Скрипник Н. І. Сучасні методи та прийоми підвищення мовленнєвих компетентностей студентів-філологів. Комунальний заклад вищої освіти «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж». https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/1_2020/part_1/22.pdf.
5. Чеботарьова І. Комунікативна компетентність: теоретичний аспект. Наукові записки кафедри педагогіки. Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця. Випуск XXXVI. Харків. 2014. С. 205-215.

References

1. Kompanets N.M., Koval-Bardash L. V Vkluchennia ditei z osoblyvymy potrebamy u sotsialne seredovishche: osoblyvosti formuvannia komunikatsii ta podolannia povedinkovykh rozladiv». Navchalno-metodychnyi posibnyk. Kyiv. 137 s.
2. Orap M. O. Movlennieva kompetentnist i movlennieva diialnist suchasnoi molodi. Osvita rehionu. Politolohiia. Psykholohiia. Komunikatsii. 2010. № 1. S. 84–88.
3. Skladovi komunikativnoi kompetentnosti pedahoha. Vydavnycha hrupa «Osнова». <https://osnova.com.ua/skladovi-komunikativnoi-kompetentnosti-pedagoga/?srsltid=AfmBOorGI5NyXLR1Tiu79IWxJGSCcES3neEtNcC3AwRx2HxQHDGso7vg>. (data zvernennia: 15.01.2025).
4. Skrypnyk N. I. Suchasni metody ta pryomy pidvyshchennia movlennievkykh kompetentnosti studentiv-filolohiv. Komunalnyi zaklad vyshchoi osvity «Vinnytskyi humanitarno-pedahohichnyi koledzh». https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2020/1_2020/part_1/22.pdf.
5. Chebotarova I. Komunikativna kompetentnist: teoretychnyi aspekt. Naukovi zapysky kafedry pedahohiky. Kharkivskiy natsionalnyi ekonomichnyi universytet im. Semena Kuznetsia. Vypusk XXXVI. Kharkiv. 2014. S. 205-215.

Abstract**YANCHYSHYN Anatolii**

Khmelnyskyi National University

METHODS AND TECHNIQUES OF FORMING LANGUAGE COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS IN THE PROCESS OF UKRAINIAN LANGUAGE LEARNING (FOR PROFESSIONAL PURPOSES)

The article is devoted to the study of methods and techniques of forming language competence of future specialists in the process of Ukrainian language learning (for professional purposes). It has been determined that effective mastery of language culture is an integral part of professional activity and ensures successful communication, competitiveness and professional development of specialists in modern conditions on the labor market. An analysis of scientific sources on the concept of 'communicative competence' has been conducted and approaches to its understanding have been outlined.

The article examines in detail effective methods and techniques that contribute to the development of students' language competence. Among them, special attention is paid to: the method of situational modeling, project-based learning, interactive technologies, linguostylistic analysis of texts, the case method and digital technologies. The importance of exercises focused on various specialties that ensure the integration of language knowledge into the professional activities of students has been separately highlighted.

It has been noted that the use of such methods allows not only to form language skills, but also to develop communicative competence necessary for effective interaction in a professional environment. Special emphasis has been placed on the use of interactive approaches that contribute to the active involvement of students in the educational process and the formation of their speech culture. The importance of introducing modern digital technologies into the educational process, which allow diversifying teaching methods and increasing their effectiveness, has been emphasized.

Thus, the formation of language competence of future specialists occurs through a combination of traditional and modern educational methods that contribute not only to the development of language knowledge, but also provide a comprehensive approach to professional communication. This emphasizes the importance of improving the methods of teaching the Ukrainian language for professional purposes in higher education institutions.

Key words: language competence, communicative competence, Ukrainian language for professional purposes, teaching methods, professional communication, interactive technologies, situational modeling, language culture.

Стаття надійшла до редакції 01.03.2025 р.